

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 56/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia čl. 1 a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II sp. zn. ČVS: ORP-1199/1-OVK-B2-2012 z 20. septembra 2012 a uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1 Pn 872/2012-13 zo 7. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2013 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ČVS:

ORP-1199/1-OVK-B2-2012 z 20. septembra 2012 a uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 872/2012-13 zo 7. decembra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 29. júna 2012 podal na Okresnej prokuratúre Žilina trestné oznámenie na bývalého verejného ochrancu práv a referentku Kancelárie verejného ochrancu práv (ďalej len „kancelária“) pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona a iných trestných činov, ku ktorým malo podľa jeho názoru dôjsť v súvislosti s vybavovaním jeho podnetov z 1. septembra 2010 a zo 4. novembra 2010. Predmetné trestné oznámenie bolo z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti odstúpené okresnému riaditeľstvu, ktoré ho uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1199/1-OVK-B2-2012 z 20. septembra 2012 odmietlo. Sťažovateľ uviedol, že proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pn 872/2012-13 zo 7. decembra 2012 tak, že ju ako nedôvodnú zamietla.

V rámci námietok, ktoré smerovali voči rozhodnutiu okresného riaditeľstva, sťažovateľ uviedol:

„Opísaným obchádzaním skutkového stavu a dokonca aj opísanými nepravdivými skutkovými tvrdeniami zo strany tohto orgánu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zakotveného v článku 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s porušením článku 17 Dohovoru, čiže malo dôjsť opísaným konaním a rozhodnutím k zneužitiu práv... Všetky dôvody na trestné stíhanie P. K. a jeho zamestnankyne K. D. evidentne boli, a v rámci trestného konania, ktoré malo po obvinení označených osôb nasledovať, malo dôjsť v konaní pred súdom k adhéznemu konaniu, kde sa malo rozhodovať o mojich občianskych právach, čiže o náhrade ujmy spôsobenej P. K. a jeho zamestnankyňou K. D... Zmarením trestného konania, ktoré malo byť dôvodné, sa dôvodne cítim diskriminovaný, čiže Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave 2 malo porušiť článok 14 Dohovoru, ktorý diskrimináciu zakazuje... Ako vyplýva z mojich podaní, P. K. a jeho zamestnankyňa K. D. trestnými činmi mali porušiť viacero mojich garantovaných práv a slobôd, a dôvodné trestné konanie, ku ktorému ale nedošlo, vrátane adhézneho konania, malo byť účinným opravným prostriedkom. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave 2 teda

porušilo aj moje právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom, ktoré garantuje článok 13 Dohovoru.“

Pokiaľ ide o námietky o porušení práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 17 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry, sťažovateľ v sťažnosti použil totožné argumenty ako vo vzťahu k uzneseniu okresného riaditeľstva a ďalej takto argumentoval:

„Zmarením trestného konania, ktoré malo byť dôvodné, nedôvodným nevyužitím práva daného trestným poriadkom zrušiť a zmeniť rozhodnutie policajta sa dôvodne cítim diskriminovaný, čiže Okresná prokuratúra Bratislava mala porušiť článok 14 Dohovoru, ktorý diskrimináciu zakazuje... Okresná prokuratúra Bratislava teda nedôvodným nevyužitím práva daného trestným poriadkom zrušiť a zmeniť rozhodnutie policajta porušila aj moje právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom, ktoré garantuje článok 13 Dohovoru.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ predložil návrh na rozhodnutie v tomto znení:

„1. Podľa článku 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky žiadam o konanie o tejto ústavnej sťažnosti.

2. Na základe tohto konania žiadam podľa článku 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o vyslovenie, že uzneseniami ČVS: ORP -1199/1-OVK-B2-2012 zo dňa 02. 10. 2012 (poznámka: správne má byť uvedený dátum 20. septembra 2012) a 1 Pn 872/2012 - 13 datovaným dňom 07. 12. 2012 práva zakotvené v článkoch 1, 6 ods. 1, 13, 14 a 17 Dohovoru porušené boli.

Podľa článku 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ďalej žiadam o zrušenie vyššie označených dvoch uznesení a o vrátení veci Okresnej prokuratúre Bratislava II na ďalšie konanie.

Podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žiadam priznanie primeraného finančného zadosťučinenia od Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave 2 a Okresnej prokuratúry Bratislava II, na plnenie ktorého majú byť tieto orgány povinné spoločne a nerozdielne...“

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadostučinenie v celkovej sume 1 704 800 €.

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 277/09).

Podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie, že uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-1199/1-OVK-B2-2012 z 20. septembra 2012 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 872/2012-13 zo 7. decembra 2012 došlo k porušeniu čl. 1 a jeho práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru, pretože tieto orgány činné v trestnom konaní zmarili trestné konanie. Sťažovateľ vyslovil názor, že všetky skutočnosti nasvedčovali tomu, že bývalý verejný ochranca práv a referentka kancelárie, ktorá priamo vybavovala podnety, sa dopustili protiprávneho konania, ale napriek tomu okresné riaditeľstvo jeho trestné oznámenie odmietlo a okresná prokuratúra sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu ako nedôvodnú zamietla.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený

vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok nápravy, ktorého vyčerpaním pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05).

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08, III. ÚS 112/2012) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv,

ku ktorému malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť v súvislosti s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní (m. m. napr. I. ÚS 186/05).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh nepochybne vyplýva, že proti uzneseniu okresného riaditeľstva sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra tak, že ju zamietla. Zo sťažnosti, ani z jej príloh však nevyplýva, že by sťažovateľ podal podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry, hoci tak mohol a mal urobiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. V okolnostiach prípadu možno podľa názoru ústavného súdu totiž podnet (a prípadne aj opakovaný podnet) považovať za iný právny prostriedok ochrany podľa § 53 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený podľa zákona o prokuratúre.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013